

[Finansministeren.]

fattigdom forhøjer lønniveauet og dermed indirekte giver inflationen et nyt stød, som naturligtvis, hvis der ikke gribes ind, i det lange løb vil få ikke blot lønninger, men alle erhvervsindtægter til at stige trods landets fattigdom og dermed drive priserne yderligere i vejret.

Det kan også kritiseres, at prisstigninger på nødvendige forbrugsvarer og på mere luksusbetonede ting i vidt omfang indgår side om side i pristallet og honoreres med lønstigninger i samme grad.

Ud fra disse betragtninger har regeringen besluttet at nedsætte et sagkyndigt udvalg til at studere pristallets karakter og konsekvenserne af pristalsystemet, som vi kender det — naturligvis med det formål at undersøge, om det måtte være hensigtsmæssigt at foretage forandringer i pristallets beregning, herunder eventuelt dets ændring i retning af et velstandstal og de konsekvenser, det kan være rigtigt at drage af pristalsbevægelser.

Enhver bremse på inflationen er indirekte en bremse på tendensen til import, men det er yderligere nu fundet nødvendigt ad mere direkte vej at gribe ind for at rette betalingsbalancen op og neutralisere den forringelse, som er indtrådt i bytteforholdet, siden vi gennemførte skatterne i november.

Det er her først og fremmest tanken at absorbere en vis mængde købekraft udover det, som allerede er inddraget eller bliver inddraget i kraft af tidligere love. Dertil sigter de her forelagte lovforslag om afgifter på fodtøj, glas og porcellen m. v., som er foreslået indføjet i loven om forskellige omsætningsafgifter af 19. november f. å. De pågældende varer vil komme ind under den 15 pct.s engrossats, der blev foreslået, og provenuet vil blive anvendt på samme måde, altså med halvdelen afskrevet på reguleringskontoen og resten på andre krigsudgifter, hensat på en særlig konto. Beløbene indgår altså ikke i statens driftsbudget.

I samme forbindelse kan nævnes forslaget til lov om ændringer i lov om afgift på omsætningen af stærke drikke. Det drejer sig her om en forhøjelse af omsætningsafgiften fra $33\frac{1}{3}$ til $37\frac{1}{2}$ pct., ligesom der foreslås visse forhøjelser af afgiften for øl.

Hvad angår forslaget om afgift af tipning, betyder det, at der skal betales 10 øre i afgift pr. række. Selve tipningen koster 25 øre pr. række, og det drejer sig for så vidt om en 40 pct.s afgift. Med provenuet forholdes på samme måde som ved de andre love.

Endelig drejer det lille lovforslag om

stempelafgift sig om en fordobling af stempelafgift på lotterisedler.

Jeg kan i samme forbindelse nævne de forslag, ministeren for offentlige arbejder senere vil fremsætte om en forhøjelse af visse takster på statsbanerne, post- og telegrafvæsenet.

Af en særlig karakter er lovforslaget om sukkerafgiften, og dette kan i en vis forstand sidestilles med landbrugsministerens forslag om en kornordning og tillige i nogen grad med afgiften på fodtøj. Også disse forslag repræsenterer i virkeligheden en absorbering af købekraft fra henholdsvis forbrugerne af sukker og fodtøj og producenterne af brødkorn, som skal afleveres til en lavere pris end markedsprisen. Det drejer sig imidlertid ved disse lovforslag tillige om noget andet; der er nemlig her stillet forslag af principiel karakter om en begyndende afvikling af de tilskudsordninger og lignende systemer, som på forskellige områder har fjernet priserne på flere vigtige ting fra det, som en mere naturlig prisdannelse ville give.

Det er klart, at når den dag kommer, da vi har større muligheder for at gennemføre økonomisk frihed, end vi har i dag, vil dette være lettere, hvis priserne ikke ved udviklede ordninger er lagt altfor langt fra det niveau, hvor de under friere forhold ville komme af sig selv.

Lad mig først nævne sukkeret.

Vi har i øjeblikket forskellige sukkerafgifter på tilsammen 10,7 øre pr. kg, men til trods herfor sælges sukkeret på hjemmemarkedet ca. 35 øre under produktionsprisen, idet der altså gives et meget stort tilskud. Det foreslås nu at ophæve både afgift og tilskud for almindeligt sukker til hjemmeforbrug. Det er da tanken, at sukkeret simpelthen skal sælges til produktionsprisen. Sukker til industriel brug har hidtil været solgt til 11 øre over produktionsprisen, og derfor er der for dette sukkers vedkommende foreslået den nye afgift på 11 øre, således at fabrikkernes salgspris også her bliver produktionsprisen. Det er foreslået, at denne lov skal kunne ophæves ved kgl. anordning, idet systemet med de to sukkerpriser naturligvis kun kan opretholdes, så længe sukkeret er rationeret.

Det er altså en betydelig forenkling, der på dette område er foreslået, og den købekraft, forbrugerne kommer af med ved at skulle betale den virkelige produktionspris, går naturligvis til afvikling af det nuværende store statstilskud til sukkerprisen.

På samme måde er det tanken, at den nedsettelse, kornloven vil betyde for afleve-